

POVYK

71

NOVINKY V OBCI

- Dne 14. ledna 2025 jsme podali žádost o dotaci na novostavbu tělocvičny ZŠ Vysoké Popovice. Všechny další investiční akce budou významně ovlivněny výsledkem řízení Národní sportovní agentury.
- Taktéž další projekty – úprava hřiště či následná péče o výsadbu – budou dotčeny výsledky dotačních řízení, o které máme požádáno.
- Začátkem března zahájila společnost Cetin prostřednictvím subdodavatelů práce na projektu zasíťování obce optickým vláknem.

Připomínka na úhradu POPLATKŮ V ROCE 2025

Vážení občané,

obecní úřad Vysoké Popovice oznamuje, že poplatky za komunální odpad dle OZV č. 2/2021 a poplatky ze psů dle OZV č. 1/2019 lze uhradit v hotovosti na obecním úřadě v úředních hodinách, nebo na účet obce.

Číslo účtu: 8723641/0100, V.S.: číslo popisné příslušné nemovitosti.

Výše poplatků zůstává nezměněná:

- **komunální odpad 800,-Kč za osobu přihlášenou na TP, nebo za chalupu**
- **za každého psa 200,- Kč.**

Tyto místní poplatky jsou splatné do 31. 5. 2025.

Prosíme rovněž o nahlášení jakékoli změny. Děkujeme za včasnou úhradu.

Výpis z veřejného zasedání zastupitelstva obce č. 1/2025 ze dne 8.1.2025

1. Schválení žádosti o dotaci na podporu poskytování sociálních služeb pro rok 2025
2. Schválení Smlouvy 2683/2024-SML/Bru o zřízení služebnosti na stavbu s názvem „Vysoké Popovice, ul. K Příbrami – rekonstrukce komunikace, výstavba chodníku a dešťová kanalizace“ – uložení potrubí a výústního objektu dešťové kanalizace – s Povodím Moravy, s.p.
3. Schválení aktualizace Smlouvy se spol. TextilEco
4. Schválení Smlouvy o dílo na vybraného zhotovitele stavby Tělocvična ZŠ Vysoké Popovice – novostavba – společnost Hrušecká stavební spol. s r.o., U zbrojnice 588, 691 56 Hrušky, zakázka ve výši 39.641.219,02 Kč bez DPH
5. Schválení výběru zhotovitele na dílo stavby “Tělocvična ZŠ Vysoké Popovice - novostavba”
6. Vzetí na vědomí Dodatku č. 4 ke Smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Vysoké Popovice č.7/21 se spol. KTS Ekologie
7. Vzetí na vědomí RO č. 9/2024

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V prosinci roku 2024 zemřeli **paní Eva Michalcová,**
paní Miroslava Martinková a pan Jaroslav Krška.

Čas ubíhá a nevrací, co vzal.

Jen láska, úcta a vzpomínky v srdcích zůstávají dál.

Upřímnou soustrast.

STATISTIKA OBYVATEL

V naší obci je přiděleno 303 čísel popisných. Některé domy ale nejsou obývané a některá čísla popisná již zcela zanikla.

Pro zajímavost se roce 2024 narodilo 10 miminek. Na trvalý pobyt se přihlásilo 19 občanů, odhlásilo se 9 občanů a zemřelo 10 občanů.

Podrobnější statistika obyvatel k 1.1.2025:

- **Celkový počet obyvatel: 742 + 15 cizinců**
- Průměrný věk obyvatel: 41,7 let
- Děti do 15 let: 126, z toho chlapců 68, dívek 58
- Děti od 15 do 18 let: 28, z toho chlapců 13, dívek 15
- Dospělí: 588, z toho mužů 293, žen 295

DOPRAVNÍ OKÉNKO - Přechody a místa pro přecházení

V souvislosti se zrekonstruovanou komunikací na Příbram, a dále s ohledem na požadavky ze strany maminek na opatření vedoucí ke snižování rychlosti projíždějících vozidel na místních komunikacích, bych ráda představila dva způsoby „řešení“ přecházení komunikací.

Místo pro přecházení je specifické označení pro místo na pozemní komunikaci, které je uzpůsobené pro přecházení chodců, avšak není označeno příslušnou dopravní značkou jako přechod pro chodce. Český zákon o silničním provozu č. 361/2000 Sb., účinný od 1. ledna 2001, tento termín na jednom místě použil, aniž by jej blíže definoval.

Technická norma ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací z roku 2006 zavedla pro stavebně-technické účely definici: „Místa pro přecházení jsou stavebně upravené úseky místní komunikace, které usnadňují přecházení chodců přes komunikaci. Místa pro přecházení vytvářejí pro chodce častější možnost přechodu přes komunikaci, nenahrazují ale přechody pro chodce“.

Na komunikacích funkční skupiny B v souvislé stavební zástavbě se místa pro přecházení a přechody pro chodce zřizují obvykle na ramenech křižovatek a mohou se zřizovat i v mezikřižovatkových úsecích. Na křižovatkách se zpravidla přechody pro chod-

ce navrhuji jen při intenzitách větších než 50 chodců za hodinu. Na komunikacích funkčních skupin B a C se přechody pro chodce i místa pro přecházení navrhuji s ohledem na dopravní význam komunikace a intenzitu provozu přecházejících chodců. Většinu kritérií a podmínek stanoví norma pro přechody a místa pro přecházení shodně. Například i se signálními pásy a vodicími liniemi pro nevidomé počítá též v případě místa pro přecházení, u místa pro přecházení však má být signální pás více odsazen od varovného pásu. Místa pro přecházení mají být dobře osvětlena (případně i přisvětlena nebo se samostatným osvětlením), ale na rozdíl od přechodů se pro ně nemá navrhovat odlišné zabarvení světla.

Zásadní rozdíl mezi přechodem pro chodce a místem pro přecházení je v přednosti:

Pokud chodec stojí u přechodu, řidič mu musí umožnit bezpečně přejít.

Pokud ale chodec stojí u místa pro přecházení, žádnou přednost mu řidič dávat nemusí. Řidič vozidla nesmí chodce přecházejícího pozemní komunikaci v místě pro přecházení ohrozit. Před vstupem na vozovku se ovšem chodec musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe nebo ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy.

Přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců a označené příslušnou svislou dopravní značkou. Přechod by měl být umístěn pouze na bezpečném místě, zaručující rozhled chodcům i řidičům. Je určen pro přecházení vozovky, případně i jiných jízdních pásů a má technickou normou striktně stanovené podmínky na dopravní značení, výškové rozdíly, osvětlení, signální pásy, varovné pásy a vodicí linie.

V posledních letech se v České republice zpřísnují bezpečnostní požadavky na provedení přechodů. Nedoporučuje se zřizování přechodů přes vozovky s více neoddělenými jízdními pruhy, doporučuje se zřizování ochranných ostrůvků a ochranných betonových bloků mezi jízdními směry nebo jízdními pruhy.

V naší obci máme 4 oficiální přechody pro chodce přes hlavní silnici I/23 ve správě ŘSD. Dále máme přechod pro chodce přes silnici III/3958 ve směru na Příbram ve správě SUS JMK, a oficiální místo pro přecházení ve stejné lokalitě.

Ve správě obce máme 3 značené přechody na místních komunikacích, které byly vodorovně značeny tzv. zebrou. Vodorovné značení vyžaduje pravidelné obnovování, jelikož dochází k otěru barvy. Na jarní měsíce máme naplánováno obnovení tohoto značení. Před jeho realizací jsme ovšem byli vzhledem ke změnám v zákoně nuceni požádat o vyjádření PČR. Na jejich posouzení odborem dopravního inženýrství momentálně čekáme. Jakmile získáme souhlas PČR či doporučení k řešení situace, neprodleně zahájíme kroky vedoucí ke zvýšení bezpečnosti na místních komunikacích.

Měření rychlosti ve Vysokých Popovicích

Měření rychlosti úsekovým radarem bylo zahájeno v březnu 2021.

Rok 2021 – naměřeno 2832 překročení rychlosti

Rok 2022 – naměřeno 1307 překročení rychlosti

Rok 2023 – naměřeno 759 překročení rychlosti

Rok 2024 – naměřeno 547 překročení rychlosti.

Z dat poskytnutých MěÚ Rosice odbor dopravy lze vyhodnotit, že měření rychlosti v obci zafungovalo a překračování rychlosti má trvale klesající tendenci, tzn. že se týká řidičů, kteří neprojždějí obcí pravidelně.

NEMOŽNOST PÁLENÍ ODPADŮ V OTEVŘENÉM OHNIŠTI

převzato z článku časopisu Rosa 3/2025

Pálení odpadů v otevřeném ohništi je činnost, která může mít vážné ekologické i zdravotní důsledky. Zákony a předpisy platné v Česku, stejně jako v mnoha dalších zemích, zakazují nebo výrazně omezují tuto praktiku.

Při spalování odpadů dochází k uvolňování škodlivých látek do ovzduší, jako jsou dioxiny, furany, těžké kovy a polycyklické aromatické uhlovodíky. Tyto látky mohou způsobovat respirační problémy, rakovinu a další vážné zdravotní potíže. V České republice je spalování odpadů v otevřeném ohništi regulováno zákonem č. 541/2020 Sb., o odpadech.

Tento zákon stanovuje, že odpady lze likvidovat pouze v zařízeních k tomu určených, která splňují přísné ekologické normy a předpisy. Porušení tohoto zákona může vést k vysokým pokutám a dalším právním sankcím.

V období jara panují často zhoršené rozptylové podmínky a jedno kouřící ohniště může zamořit štiplavým kouřem celou ulici nebo čtvrť města. Není důvod spalovat zbytky ze zahrádek a kouřem obtěžovat spoluobčany často i v širokém okolí. Existuje možnost, jak se ekologicky zbavit odpadů:

1. Kompostování: organické odpady, jako jsou zbytky jídla a zahradní odpad, lze kompostovat a použít jako přírodní hnojivo.
2. Sběrné dvory: bioodpad lze odvést do sběrného střediska odpadů.
3. Kontejnery na bioodpad: v případě menšího množství rostlinných odpadů můžete využít hnědé kontejnery na bioodpad v rámci stanovišť pro zvláštní sběrné nádoby.
4. Vlastní popelnice na bioodpad.

Od uvedeného je ovšem nutno rozlišit spalování dřeva, dřevěného uhlí apod. za jiným účelem, než je jeho odstranění, a to zejména k úpravě potravin nebo k jiným rekreačním účelům. V takovém případě nedojde k naplnění definice odpadu a za předpokladu, že suchý rostlinný materiál není znečištěn chemickými látkami, je možné jej spalovat v otevřeném ohništi.

Lidé mají někdy pocit, že pokud pálí přírodní materiály jako dřevo, listí nebo shrabanou trávu, tak by jim vzniklý kouř neměl škodit. Ve skutečnosti je kouř vznikající pá-

lením i zcela přírodních materiálů plný nebezpečných chemických látek, které vznikají v důsledku nedokonalého procesu hoření. Kolik škodlivin z otevřeného ohně unikne do ovzduší, závisí na mnoha faktorech. Například na tom, jak dobře oheň hoří a kolik se do něj dostává kyslíku a jak suchý nebo naopak vlhký je spalovaný materiál. Obecně platí, že nedostatek kyslíku při hoření a vyšší obsah vody v palivu vedou k vyšším emisím škodlivých látek.

Bud'te proto prosím ohleduplní k sobě i svému okolí.

Jitka Vokounová, odbor životního prostředí, MěÚ Rosice

ZÁKLADNÍ ŠKOLA - JAK POSTUPUJEME V NAŠÍ ŠKOLE?

V novém roce i v novém pololetí na nás čekají další výzvy. Přesto stále pokračujeme v zaběhnutých a osvědčených metodách. A proto stále bádáme a využíváme moderní technologie. Na druhou stranu se snažíme klást důraz na připomínání a udržování tradic souvisejících s životem na venkově.

Abychom se neučili vše jen teoreticky a z obrázků a videí, snažíme se bádát i sami. Za pomoci pokusů jsme si ve třetím ročníku ukázali vlastnosti vzduchu, zejména jeho zvětšování objemu při vyšší teplotě a obráceně zmenšování při ochlazení. Pohyb horkého vzduchu jsme si ukázali s předškoláčky a prvňáčky pomocí papírové spirály nad topením. V jedné lekci jsme bádali nad barvami a jejich rozdělováním. Pro vysvětlování pohybu vesmírných těles nám výborně slouží modely vytištěné na naší 3D tiskárně.

Když teď navštívíte naši školu a trefíte se do hodin angličtiny nebo přírodovědy, budete asi překvapeni žáky se sluchátky a mikrofony. V angličtině si testujeme výslovnost při čtení krátkých příběhů vytvořených ze slovíček, které zrovna probíráme. Každý má možnost nahrát svou četbu a potom ji odeslat k ohodnocení. V přírodovědě zkoušíme zcela nový přístup k výuce. Každou kapitolu zahájíme rozhovorem moderátora s odborníkem na probírané téma. Potom pracujeme s pracovními listy, kde získáváme další informace. Ty si potom na konci hodiny uspořádáme. A kde získáváme odborníky na rozhovory a jak rozhovory vytváříme?

K tomu využíváme umělou inteligenci, ale scénář rozhovoru připravujeme sami, tím máme zaručeno, že je rozhovor veden správným směrem a neobsahuje nesmysly. S umělou inteligencí učíme pracovat i žáky, a nejen v informatice. Před Valentýnem jsme vyzkoušeli schopnosti umělé inteligence při tvorbě písniček. Každý napsal jednu větu, která měla vztah k Valentýnu, a tyto věty jsme zadali pro vytvoření písničky. Asi po pěti minutách jsme měli dvě verze.

Protože si myslíme, tradice je třeba udržovat, zaměřili jsme se poslední únorový týden na tradiční oslavy Ostatků. Ve škole i školce jsme kromě pochodu masek plnili i různé šifry a úkoly spojené s touto tradicí.

Co nás ještě čeká do konce školního roku? V březnu se čtvrtáci zúčastní mezinárodní matematické soutěže Pangea. V dubnu (8. a 9. 4.) proběhne zápis do prvního ročníku základního vzdělávání. Tento měsíc čeká třetáky a čtvrtáky dopravní výchova, která vyvrcholí v květnu závěrečnou zkouškou a úspěšní získají řidičský průkaz na kolo. V květnu proběhne zápis do mateřské školy (14. 5.).

A v červnu tradiční Noc s Andersenem a školní výlet.

Rád bych touto cestou poděkoval za vaši přízeň, kterou jste ukázali při ostatkovém průvodu.

Za ZŠ a MŠ napsal Zdeněk Kříž

OSTATKOVÝ PRŮVOD 1.3.2025: Mrazivé počasí, hřejivá atmosféra

Letošní Ostatkový průvod se konal 1. března 2025 a opět rozveselil naši obec a přinesl dobrou náladu. Trasa vedla přes Nekázanec, hlavní cestu a nakonec uličkami, kde masky bavily místní obyvatele svou kreativitou i odvahou čelit zimnímu počasí.

Družina masek čítala na začátku 59 členů, ale postupně naše řady prořídly – ať už únavou, zimou, nebo snad neodolatelnou vůní pohoštění připraveného obyvateli naší obce. A že bylo z čeho vybírat! Po cestě nechybělo něco na zahřátí, ani sladké či slané pochutiny, které dodávaly průvodu energii. Ostatně, slyšet byl už z dálky díky ozvučeným kočárkům.

Velkou část tvořili současní i bývalí žáci naší školy, kteří se s nadšením zapojili do veselí a dokazovali, že si tradice získávají mezi mladými své místo. Bylo skvělé vidět,

Obyvatelé nás nejen pohostili, ale také přispěli na naši školu krásnou částkou 17 183 Kč. Děkujeme všem, kdo se zúčastnili, i těm, kteří nás přivítali na svém prahu. Těšíme se na příští rok – snad nás bude v cíli víc než letos!

A photograph of three people in costumes posing outdoors. The person on the left wears a yellow and black polka-dot outfit with a matching hat. The person in the middle wears a black and white striped outfit with a matching hat. The person on the right wears a purple and orange diamond-patterned outfit with a matching hat and sunglasses. They are standing on a paved area with a wooden fence and a blue building in the background.

CO SE DĚLO U MLADÝCH HASIČŮ?

Branný závod MHJ v Omicích

Dne 19. října 2024 se oddíl starších žáků a dorostenců zúčastnil Branného závodu MHJ v katastru obce Omice. Tento závod přinesl mladým účastníkům příležitost prokázat své dovednosti a znalosti v různých disciplínách.

Děti soutěžily ve tříčlenných družstvech a musely zvládnout úkoly na celkem 13 staništích. Každá disciplína byla navržena tak, aby prověřila jejich schopnosti v následujících oblastech:

- **Topografie a značky:** rozpoznávání topografických, dopravních a hasičských značek

- **Šifry a Morseovka:** luštění šifer a zpráv v Morseově abecedě

- **Uzly a první pomoc:** uvázání uzlů a poskytnutí první pomoci

- **Fyzické dovednosti:** skákání v pytli, střelba ze vzduchovky a luku, překo-

nání volného prostoru po napnutém laně, hod granátem do vytyčeného místa, chůze na chůdách po vytyčené trase

Všechny děti se snažily maximálně využít své schopnosti a týmovou spolupráci. Výsledky závodu byly následující:

- **Dorostenci:** Získali nádherné 1. místo, což svědčí o jejich výborné přípravě a schopnostech.

- **Starší žáci:** Umístili se na 9. a 17. místě, což je rovněž velmi úctyhodný výkon vzhledem ke konkurenci a náročnosti závodu.

Závod byl skvělou příležitostí pro děti nejen k rozvoji praktických dovedností, ale také k posílení týmového ducha a navázání nových přátelství. Gratulujeme všem účastníkům k jejich úspěchům!

SOPTÍK 2024

V prosinci 2024 se všechny oddíly zúčastnily vědomostní halové soutěže Soptík v Zastávce u Brna. Zde se mohli mladí hasiči pochlubit, že vedle silových a zručnostních soutěží ovládají také vědomosti z oboru požárního sportu, dopravní výchovy, zdravotvědy a ostatního. V hale místního gymnázia na ně čekala stanoviště s uzlovou

štafetou, dopravními značkami, topografií, hasičskými značkami, Morseovou abecedou, testem v oboru požární ochrany, zdravotní vědy... vše bylo doplněno člunkovým během, šplhem na laně či tyči a shazováním kuželek rozvinutím hadic. Rozsah jednotlivých otázek a disciplín byl vždy adekvátně přizpůsoben věku jednotlivých kategorií.

Tým mladých hasičů jel v plném složení, tj. jak příprava, mladší žáci, tak starší žáci, kteří pro tento závod padli pod křídla Radka a Verči.

Důkladná příprava, která byla podmíněna i domácím tréninkem, se vyplatila a domů jsme si přivezli následující ocenění:

- **Příprava:** Jediná účastnice obsadila krásné 4. místo (z cca 40 účastníků).
- **Mladší žáci:** Zde to "cinklo" a přivezli jsme úžasné 1. místo, následně 11., 2 x 24. a 34. místo (z celkem cca 100).
- **Starší žáci:** Nejlepším naším umístěním bylo 9. místo (z celkem cca 53).

Závěrem je třeba dodat, že daná umístění potvrdila to, že naši mladí hasiči nemají jen dobrou fyzickou, kterou předvedli v předchozích soutěžích v požárním sportu a TFA, ale že jim to také "sakra dobře pálí"! 😊

Další hasičská sezóna začíná již v dubnu, tak nám držte palce a přijďte nás podpořit!

Za oddíl mladých hasičů Vysoké Popovice: Jakub Posádka, Veronika Ingrštová, Radomír Ingršt

VYSOKOPOPOVICKÝ MAZEL - 52- původní comic strip seriál Námět a kresby: Dan Růžička

FOTBALOVÝ KLUB SK VYSOKÉ POPOVICE - ZIMNÍ PŘÍPRAVA

Prvním týdnem v únoru začala zimní příprava mužstva SK Vysoké Popovice 1928. Každé úterý se naši hráči sjížděli do Rosic, kde se věnovali objemovému běžeckému tréninku. Čtvrtky potom patřily nabírání kondice ve Vysokých Popovicích. Všechny tyto tréninkové jednotky probíhaly za hojné účasti hráčů. Před ostrým vstupem do jarní sezony byla sehraána přípravná utkání a první mistrovské utkání se uskutečnilo 22. 3. v domácím derby proti hostujícím Zakřanům.

Tomáš Martinka

OBNOVA KRAJINNÝCH STRUKTUR ANEB KRAJINA NEJEN PRO STROJE

I v roce 2024 přibýly v okolí obce nové výsadby. Jedná se o stromy a keře vysazené v rámci projektu Obnova krajinných struktur v obci Vysoké Popovice – 1. etapa, který byl podpořen dotací z Operačního programu Životní prostředí.

V minulosti byl téměř za každým stavením a jeho zahradou tzv. „selský sad“. Políčka rozdělená mezi řadou ovocných stromů. Aby to hospodyně neměla pro ovoce příliš daleko. Krajina byla protkána polními cestami, aby se všichni dostali ke svým políčkům, kousku lesa nebo do sousední vsi. Chodilo se pěšky, a tak bylo cest mnohem víc než dnes. Byly to jakési zkratky. Mezi poli byly také meze – zatravněné pásy měly několik funkcí. Kromě toho, že tvořily hranice půdních bloků, byly často tam, kde při deštích tekla voda a odnášela s sebou úrodnou vrstvu hlíny. Meze tedy vznikaly často jako protierozní opatření, aniž by naši předci slovo eroze znali. Mez byla místem, kam se snášely kameny nalezené v poli. Kde jste se usadili a snědli svačinu či oběd.

I proto se na mezích objevovaly stromy – aby v létě poskytl pracujícím příjemný stín k odpočinku. Stromy a keře na mezích brzdily vítr, poskytovaly domov ptákům a místo k rozhledu dravců, kteří pak v polích lovili škodlivé hlodavce. V zatravněných lemech cest, na mezích i v křovinách pak měli svůj domov zajáci, koroptve, srnčí, ale také další ptáci i užitečný hmyz. Později se krajina přizpůsobila strojům. Meze i cesty se rozoraly, stromy, které strojům překážely, se vytrhaly. Lidé se z krajiny téměř vytratili. A postupně mizí nejen lidé, ale i ostatní živočichové. Krajina přizpůsobená jen strojům není až tak přívětivá pro to živé. A tak se snažíme hledat cesty, jak do krajiny vrátit víc života a zároveň umožnit, aby ji nadále mohly pohodlně obhospodařovat stroje. Ve Vysokých Popovicích ta proměna probíhá postupně a dlouhodobě, pojďme si teď přiblížit zatím poslední akci.

Nejvýraznější změnou je dlouhý remíz v lokalitě Hrošová. V některých úsecích je jeho součástí i zasakovací průleh – uměle vytvořená sníženina, která zadrží vodu stékající z polí nad mezí a dovolí jí zasáknout se do podzemí. I tam, kde není průleh, dochází ke zpomalení vody a jejímu lepšímu zasakování v ploše trávníků a keřových porostů. Tím se také zpomaluje eroze a zároveň vzniká prostor pro život ptáků, zajíců, motýlů a dalších užitečných živočichů. Mez je dlouhá přes 400 metrů a byla vy-

omezena již v rámci komplexních pozemkových úprav. V rámci projektu se podařilo zatravnit zhruba 1,5 km polních cest, vysadit malý švestkový sad a podél nově zatravněné cesty k Dubí stromořadí převážně raných třešní. Stromy jsou vysazované tak, aby byly dost daleko od polí, neomezovaly zemědělskou techniku a měly dost prostoru pro své kořeny. Celkem okolo obce nově roste 41 nových ovocných stromů, 25 domácích druhů stromů a 371 keřů. Celkem se promění přes 10 000 m². Realizační firma bude zajišťovat péči o dřeviny, než se ujmou, tedy i potřebnou zálivku ještě následující dva roky.

V krajinném plánování se učí, že máme několik typů krajin. Tím nejcenějším je krajina „harmonická“. Krajina, ve které jsou vyvážené lidské potřeby s potřebami přírody. Taková krajina je nejodolnější změnám i nepřízní počasí, je v ní menší eroze a lepší mikroklima. V harmonické krajině najdeme domy, pole, lesy, ale i rozptýle-

nou zeleň, jako jsou sady, skupinky stromů, meze, aleje. Krajina Vysokých Popovic je krásná a přiměřenými výsadbami spojenými samozřejmě s péčí o vysazené stromy a keře věříme, že bude ještě o něco více harmonická.

Ing. Jitka Vágnerová, krajinářská architektka

JSOU SKUTEČNĚ BOBŘI DOBŘÍ? ANEB SEZNAMTE SE S BOBRY

Když se řekne „bobr“, rozezná se nám v hlavě známá dětská písnička Petra Skoumala „Když jde malý bobr spát....“ a nějaký obrázek zavalitého hlodavce s podivně placatým ocasem. A ačkoli nedaleko od nás protéká říčka s příznačným názvem „Bobrava“, pro mnohé z nás byla informace z konce loňského roku o přítomnosti bobrů u našeho Doubí překvapením. A vlastně jsme si nebyli tak úplně jisti, o jakou zprávu v případě živých bobrů v Doubí jde – dobrou, nebo špatnou? Sama jsem zjistila, že jednoznačná odpověď vlastně neexistuje. No, posuďte sami:

Bobr evropský je největší evropský hlodavec (mimochodem přísně chráněný kvůli jeho nezastupitelné funkci v přírodě), který je vyjma své velikosti fascinující svými stavebními schopnostmi. I přes značnou velikost bobr není snadno pozorovatelné zvíře, ovšem jeho působivé stavební kreace jsou patrné na první pohled a rozhodně výrazně ovlivňují okolní krajinu jeho výskytu.

Bobr měří 60–80 cm a jeho plochý ocas dosahuje délky 25–45 cm. Dospělí jedinci váží běžně 12–25 kg, ale mohou dosáhnout až 40 kg. Bobři mají hustou, voděodolnou srst, která je chrání před chladem. Jejich zadní nohy jsou vybaveny plovacími blánami, což jim umožňuje efektivní pohyb ve vodě. Bobři jsou přísně vegetariánští a jejich jídelníček se mění podle ročního období. V létě konzumují trávy, byliny, větve a listy stromů, zatímco v zimě se živí kůrou a větvičkami. Jejich zuby rostou po celý život a jsou pokryty velmi tvrdou sklovinou s obsahem železa, která jim umožňuje kácet stromy. Bobři jsou aktivní hlavně v noci, po jarním páření rodí samice 2-4 mláďata.

Bobři jsou známí svými stavbami. Bobří hrady a hráze budují z větví, kmenů a bláta. Tyto stavby mohou mít průměr až 10 metrů a vystupovat až dva metry nad hladinu. Bobří hráze zadržují vodu, čímž vytvářejí mokřady, které poskytují útočiště mnoha dalším druhům živočichů a rostlin. A to je ostatně jeden z hlavních pozitivních vlivů bobra na krajinu. Bobří hráze také zpomalují tok vody, což umožňuje sedimentaci a zlepšení její kvality vody. Ony už samotné mokřady fungují jako přírodní filtry, které z vody odstraňují znečišťující látky. A přehrazením toků bobři zvyšují i hladinu spodní vody, což může mít pozitivní vliv na okolní vegetaci a zemědělství. Bobří hráze také mohou snižovat riziko povodní tím, že zpomalují odtok vody, čímž zvyšují retenční kapacitu krajiny.

Přítomnost bobra v krajině s sebou však

Ilustrační foto

Pokácený strom v Doubí

přináší i celou řadu negativ. Bobři ve velké míře kácí stromy, které jim slouží pro stavbu hrází a také jako potrava. To má samozřejmě negativní dopad na krajinu a lesní porosty, navíc stavba pevných hrází může vést i k zaplavování zemědělské půdy. Krom nadzemních staveb si bobři také hloubí nory do břehů a v případě vybudovaných protipovodňových hrází mohou touto činností strukturu těchto hrází oslabit a zvýšit tak riziko jejich protržení.

Těšila jsem se, že díky našemu vlastnímu popovickému bobrovi budeme moci na vlastní kůži vyzkoušet, zda natropil více škody nebo naopak více užítku. S příchodem jara se však zdá, že bobřích staveb v Doubí dále nepřibývá a bobr byl u nás pouze na krátkodobém zimním pobytu. No, uvidíme. Třeba ještě není všem bobrům v Doubí konec :-)

Alena Blatanová

POČASÍ V ROCE 2024 VE VYSOKÝCH POPOVICÍCH

Srážkově se jednalo o rok bohatší, jelikož spadlo 651,3 mm, tj. 651,3 litru vody na metr čtvereční za celý rok (dlouhodobý průměr má hodnotu 550 – 600 mm). Tento výsledek ovlivnily deště mezi 12. – 16. zářím – 160,5 mm (období povodní především na severovýchodě republiky) s nejvyšším denním úhrnem 13.9. ve výši 80 mm. Zimní období poskytlo 179,4 mm (dlouhodobý průměr /dále jen Θ / je 200 – 250 mm). Tato hodnota je spíše podprůměrná. Naopak letních 471,9 mm (Θ je 350 mm) ukazuje na vyšší množství než průměrné s výrazným projevem srážek v září se 194,6 mm (Θ je 45 mm). Také červen se pochlapil se svými 105,8 mm (Θ je 70 mm). Naopak hodně zaostal listopad s 10,9 mm (Θ je 35 mm).

Teplotně se roku 2024 také zadařilo. Vypočítaný průměr za rok ukázal výsledek 11,2° C (Θ je 9,0°C). Tuto hodnotu výrazně ovlivnil značně teplý únor s 6,3°C (Θ je minus 1,5°C). Nejméně nad průměr o 0,6°C výše vyšplhal listopad na 3,1°C (Θ je plus 2,5°C). Nejchladnější měsíc byl leden s průměrnou měsíční teplotou 0,0°C. Naopak nejteplejší srpen s 22,4°C. Největší zimu přinesl 9. leden, minus 9,6°C a největší teplo 16. srpen, 33,9°C. Uplynulý rok jsem zaznamenal nejvyšší sněhovou pokrývku 6.12. – 10 cm. Ledovka byla 23.1. 11 mm, což byla přes 1 cm silná vrstva ledu. Půda promrzla nejsilněji 17.1. do hloubky 10 cm.

Nejsilnější náraz větru jsem změřil 5.2. 20,6 m/s od západu. Též při zmiňovaných silných srážkách v září 15.9. 21,0 m/s od severozápadu. Nízký tlak jsem zaznamenal 28.3. - 986,9 mbar i 20.11. - 988,1 mbar, naopak vysoký tlak 1038,4 mbar byl naměřen 26.12. Průměrná roční vlhkost činila 76,4% (Θ je 75-80%). Změřený roční sluneční svit 2 601 hodin je

spíše průměrná hodnota. Nejvíc Slunce svítilo v červenci - 349 hod, nejméně pak v prosinci - 56 hod, což bylo ovlivněno častými mlhami. Nejvyšší hodnotu UV – indexu jsem zaznamenal 7.7. mezi 13.00-14.00, a to 8,1.

Index zavlažení vyšel 79,9 (Θ je minus 20 – 0), takže byl vysoký. V roce 2024 byl index zavlažení vysoký hlavně kvůli vyšším srážkám v letním období (v září). Zde chci ještě podotknout, že index zavlažení vyjadřuje vláhovou bilanci půdy pro vegetační období (duben-září).

Průměrný hydrotermický koeficient za letní období (duben-září) jsem spočítal na 1,6 (Θ je 1,5). Z řady vybočoval červen s číslem 1,9 a především září s 4,0, a to díky vyšším srážkám. Slabší byl duben a srpen s 0,5. Hodnoty nad 1,5 ukazují na příznivé počasí pro vegetaci a pod 1,5 samozřejmě na nepříznivé klima pro rostliny.

Gorczyńského kontinentalitu jsem z naměřených hodnot vypočítal na 32,9% (Θ je 28 -29%). Tady platí, že čím teplejší léto a chladnější zima, tím je počasí kontinentálnější, a čím je chladnější léto a teplejší zima, tím je počasí přímořtější.

Všechny uváděné průměrné hodnoty jsou stanoveny pro Vysoké Popovice z meteorologických map ČR.

Zpracoval pozorovatel Petr Svoboda

PRVNÍ ROČNÍK KOŠTU PÁLENEK VE VYSOKÝCH POPOVICÍCH

Dne 22. 2. 2025 se uskutečnil první ročník Vysokopopovického koštu ovocných pálenek v prostorách místní hospody U Falka. Pálení ovocných destilátů je v naší obci dlouholetou tradicí u mnoha z místních obyvatel. Nebylo tak od věci poprvé uspořádat klání o nejlepší pálenku mezi pěstiteli. Ve výsledku se připojili i pěstitelé z okolí, a tak se k degustaci sešlo od 14 pěstitelů celkem 24 pálenek různého ovoce. Dominanci samozřejmě představovalo modré ovoce, ale své místo si našla i meruňka, jablko, špendlík, třešeň a hruška.

Komisi pro degustaci a hodnocení 24 vzorků se stali sami návštěvníci akce. Degustace byla volná, účast hojná, konzumace slušná, hodnocení nepovinné. Degustátoři u vzorku pálenky hodnotili především vůni a chuť, nelehkým úkolem však

ze svých soukromých zdrojů. Poděkování patří i návštěvníkům, kteří si průběh akce pochvalovali, a děvčatům, která nalila téměř 400 vzorků. Akce byla hodnocena velice pozitivně a lze tak očekávat, že na první ročník naváže druhý, a tak nám třeba vznikne i tradice.

autor: pořadatelé

SETKÁNÍ SENIORŮ

Na jedno z prvních setkání nového roku byl pozván jako host pan Dan Růžička, bývalý ředitel naší školy. Seznámil nás se svojí dosavadní výtvarnou tvorbou a mnohé z nás překvapila šíře jeho tvořivé činnosti.

Zimní setkávání seniorů probíhá i nadále v zasedací místnosti obecního úřadu, ale už nyní se těšíme, že od května, snad nám počasí dovolí, se už budeme opět scházet v Pyxle.

Lenka Fišerová st.

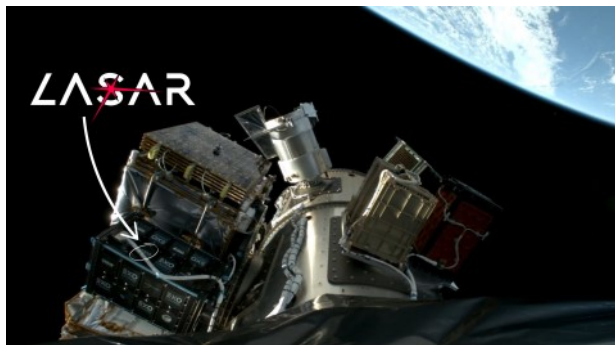
bylo určit druh ovoce. Pro nejúspěšnějšího degustátora byla připravena výhra za nejlepší chuťové pohárky, tím se stal pan Daniel Štebra, který s 80% úspěšností rozpoznal druh ovoce, gratulujeme!

A která pálenka se stala pro degustátory nejlepší? Jako vítězná se stala meruňkovice Jana Vaverky. Druhé místo získala slivovice Tomáše Martinky a na třetím místě se umístila slivovice Zdeňka Vaverky. Výhercům gratulujeme.

Nic však nelze bez podpory ostatních, a proto slova díky patří provozovateli hospody U Falka za poskytnutí prostor, a především pak pěstitelům, kteří darovali ovocné pálenky

ČEŠTÍ STŘEDOŠKOLÁCI DOSÁHLI VESMÍRU

Tým středoškolských studentů LASAR úspěšně dokončil a vypustil do vesmíru na raketě Falcon 9 první českou studentskou družici. Jedná se o krychli o hraně 10 cm, která nese název LASARsat. Tento inovativní projekt, vloni oceněný i porotou NASA, se zaměřuje na řešení problému kosmického odpadu pomocí laserového ostřelování. Družice bude na oběžné dráze provádět experimenty a dokonce umožní českým žákům a studentům zapojit se do vědeckých aktivit. Boris Brovkin z našich Vysokých Popovic je jedním ze zakladatelů týmu. *Boris Brovkin*

Nahoře: Nosič družice ve vesmíru

Vpravo: Start rakety Falcon 9

Dole: Část týmu LASAR (Boris Brovkin druhý zleva) na základně SpaceX v Kalifornii, v pozadí je vidět raketa Falcon 9

DĚTSKÝ KARNEVAL

V sobotu 15.3.2025 se v sále U Falka konal dětský karneval, na jehož organizaci se podílely místní maminky, kterým tímto děkujeme za spolupráci. Karnevalem provázely, stejně jako na podzimní dětské diskotéce, Petra Hudcová a Tereza Cichrová. Děti si užily sobotní odpoledne plné her, tance a smíchu. Nechyběly masky princezen, fotbalistů, sportovců, superhrdinů, filmových postav a zvířátek. Po zahřívací taneční rozcvičce a promenádě masek, si děti zahrály všemi oblíbenou hru židličkovanou, následovala macarena, vláček a tanec s balónky. Kdo chtěl odpočívat, mohl využít dětský koutek, stůl s omalovánkami nebo si nechat namalovat obrázek na obličej.

Celá akce proběhla v zábavném duchu a my se již těšíme na další společnou jízdu.

Tereza Cichrová a Petra Hudcová

KVÍZ

Dne 17. května 2025 vás zveme na soutěžní odpoledne s „Pyxla kvízem“. Počet hráčů na jeden tým je 3 – 6. Přihlašovat se lze na OÚ Vysoké Popovice osobně nebo e-mailem obec@vysokepopovice.cz.

Počet týmů je omezen kapacitou míst, proto neváhejte s přihlášením příliš dlouho.

Těší se na vás tvůrci kvízu.

Lenka Fišerová st.

SOUSEDSKÝ BAZAR

V neděli 18. května 2025 pořádáme „Sousedský bazar“ v Pyxle.

Zde můžete věnovat nebo za symbolickou cenu prodat přebytky sazeniček zeleniny a květin.

Účast pěstitelů je zdarma.

Lenka Fišerová st.

VYSOKÉ POPOVICE V MINULOSTI

V květnu 2025 oslavíme 80. výročí ukončení druhé světové války a německé okupace tehdejšího Československa. Na konci dubna 1945 se ustupující německý Wehrmacht rozhodl udělat z naší obce další ze zádržných bodů proti postupující Rudé armádě. Západně od obce operovala skupina tanků, štáb a zásobovací vozy byly rozmístěny v centru obce v okolí kostela. To si v následujících dnech bohužel vyžádalo pozornost dělostřelectva Rudé armády, které provedlo ve dnech 6. – 8. května 1945 tři palebné přepady obce, z nichž ten třetí byl asi nejzávažnější. Poblíž kostela vyhořelo několik domů, jeden z granátů dopadl do těsné blízkosti stěn svatostánku a sakristie. Stopy po výbuchu jsou vidět i na přiloženém snímku poškozeného kostela.

Jiří Mrkos

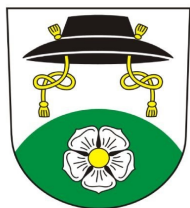
VYSOKÉ POPOVICE V OBDOBÍ 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

PŘEDNÁŠKA ZDEŇKA PRUKNERA A JIŘÍHO MRKOSE
VĚNOVANÁ 80. VÝROČÍ KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY
V NAŠÍ OBCI

25. DUBNA • 17:00 • BUDOVA ŠKOLY

výstava bude přístupná také v neděli 27. 4. od 14 do 18 hodin

PROSÍME PAMĚTNÍKY O LASKAVÉ ZAPŮJČENÍ DOBOVÝCH
DOKUMENTŮ, FOTOGRAFIÍ ČI PŘEDMĚTŮ PRO ÚČELY VYSTAVENÍ
BĚHEM PŘEDNÁŠKY

VYSOKÉ POPOVICE POŘADAJÍ ZÁJEZD VÝSTAVA FLORIA JARO 2025 ZÁMEK KROMĚŘÍŽ

Srdečně vás zveme na zahradnickou prodejní výstavu, kde budete mít možnost obdivovat unikátní květinové expozice složené z desítek tisíc květin. Po výstavě Vás čeká návštěva kroměřížského zámku a jeho nádherných zahrad. Přijďte si užít den plný krásy a inspirace!

Termín: 3. 5. 2025

Odjezd: 7:30

Návrat: 17:30

Vstupné:

Výstava Floria: 100 Kč/os.,

děti do 150cm zdarma

Zámek Kroměříž: 300 Kč/os.,

snížené vstupné 200 Kč/os.

Cena dopravy se bude odvíjet od počtu účastníků.

VÝSTAVIŠTĚ
KROMĚŘÍŽ

Floria JARO

zahradnická prodejní výstava

**Zájemci se mohou hlásit u paní
Lenky Fišerové na tel.:**

725 595 943

POVYK, čtvrtletní zpravodaj obce Vysoké Popovice * Toto číslo vyšlo 28. března 2025

Vydává Obecní úřad Vysoké Popovice – místním občanům zdarma

Šéfredaktor, jazyková úprava: Mgr. Alena Blatanová

Technická a grafická úprava: Kopírovací centrum Pamiro team, Rosice

E-mailová adresa pro zaslání příspěvků, případně inzerce: obec@vysoke-popovice.cz

Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 17615